

voor ons bovendien geen 'verplicht nummer'. Dit jaar wordt het Time-festival door Victoria ingevuld, waardoor het een uitgesproken creatiefestival wordt. In 2001 gaan we waarschijnlijk een groot project uitwerken in Amsterdam, een artistieke tiendaagse. Als dat doorgaat brengen we dat jaar ook weer geen Victoriafestival. Een festival is voor ons een machine die een creatief mechanisme op gang brengt, waarbij de hele organisatie betrokken is en waarbij wij nadenken hoe we met de kunstenaars specifieke dingen kunnen laten ontstaan. Ook De Opkomst (een jongerenfestival in Utrecht, nvdr) heeft mij gevraagd om artistiek directeur bij hen te worden. Ik wil daar Victoria niet gaan reconstrueren; we willen er wel inbreken en ter plaatse een andere artistieke mentaliteit binnenbrengen. Zo ontwikkel je voor jezelf een afwijkende manier van werken. Aan de organisatoren van zo'n jongerenfestival zeggen wij dan: wij houden niet van jongeren, maar we gaan uitzoeken op welke manier we daar kunstenaars naartoe sturen en op welke manier we met jongeren iets kunnen maken dat de pretentie heeft kunst te zijn. Dát is dan ons uitgangspunt. Wij zijn niet geïnteresseerd om jongeren hun eigen ding te laten doen; daar zijn anderen sterker in dan wij. Een festival is voor ons dus niks meer dan een mogelijkheid om dingen uit te zetten, uit te proberen, om nieuwe contexten te creëren, zoals enkele weken geleden in Leuven. Het feit dat we vier dagen in het Stuc konden neerstrijken heeft ons verplicht dingen te ontwikkelen die er anders niet zouden geweest zijn. Een festival is voor ons dus een instrument.

De Greef: Dat was het Kaaitheaterfestival in zekere zin ook: het was een uitzonderlijke gelegenheid om dingen te laten zien die men anders niet te zien kreeg. Er was een relatief groot publiek dat samen met jou in die tien dagen dook. Er waren elke dag twee of drie voorstellingen op telkens andere plekken in de stad. De mensen leerden de stad kennen op zoek naar de volgende voorstelling; dat bracht een bepaalde sfeer met zich mee. Het Kaaitheaterfestival heeft maar vijf keer plaatsgevonden. Achteraf gezien is dat niet zoveel, maar het was iets dat functioneerde.

De druk tot de overgang naar een seizoenswerking kwam eigenlijk vanuit Schaamte: de kunstenaars vonden het tijd om het werk dat we presenteerden te beschouwen als het normale aanbod van elke dag, niet meer gebonden dus aan de uitzonderingssituatie van een festival. Ook de kunstenaars waarmee we binnen Schaamte werkten, wilden we binnen een normaal kader in de stad presenteren. We wilden een 'gewoon' theater zijn. Vandaar dat we overgestapt zijn van de festivalformule naar

een seizoenswerking. Het stramien van het festival liep wel nog door: we presenteerden in diverse ruimten in de stad, van de Muntshouwborg tot een garage.

Pauwels: Het Kaaitheaterfestival was een zeer inspirerend forum voor theatermakers. Hugo liet ons manieren van werken zien die hier niet gekend waren. Er waren veel meer collega's – regisseurs, acteurs... – die naar die festivals kwamen dan dat er nu mensen naar mekaar werk gaan kijken. Er bestond zo weinig en dan was er plots zo'n lawine aan specifiek werk. Ik denk aan Stuart Sherman, die nu in het Timefestival zit, of aan The Wooster Group. Wij zaten te kijken en vroegen ons af: wat is dat voor iets? Dát was de kracht van dat festival, een kracht die nu niet meer kan werken, gezien alles wat we nu bij ons over de vloer krijgen.

De Greef: Het aanbod in Vlaanderen is onvoorstelbaar groot geworden. Vergelijk maar eens wat er op twee willekeurige maanden in Antwerpen, Gent en Brussel te zien is met het aanbod van Amsterdam, Parijs of Londen. Het internationale werk is gewoon een onderdeel van ons dagelijks theateraanbod geworden.

Pauwels: Dat geldt ook voor de uitvoer. Wij staan even evident in Spanje of het Zuiden van Frankrijk als in Strombeek-Bever.

Brugge 2002

De Greef: Voor mij persoonlijk is Brugge 2002 een tussenstap. Na twintig jaar Kaaitheater kon ik moeilijk een ander theater gaan leiden of het zou een heel nieuw project moeten geweest zijn. Maar er zijn natuurlijk altijd verbindingen; je bent het product van wat je hebt meegemaakt. Gedurende twintig jaar had ik voorstellingen en producties georganiseerd en ik had het gevoel dat het genoeg geweest was. Misschien komt de goesting nog terug, dat zien we wel. Ik wou iets anders doen en was heel blij met de gelegenheid die ik kreeg. Wat ook meespeelt is dat je per definitie weet dat het om een korte periode gaat. Je doet dat drie jaar en dan stopt het. Maar in het parcours dat ik in mijn leven wil afleggen, wou ik dit wel eens doen.

In mijn huidige functie ben ik minder met het artistieke of het culturele werk bezig; dat valt meer onder de bevoegdheid van andere medewerkers. Ik moet het geheel 'overkoepelen' en daar zijn ook veel niet-artistieke taken bij. Het gaat om te beginnen al om een enorm budget in vergelijking met de budgetten waarmee ik vroeger werkte. Bovendien moet de hele stad een betekenis krijgen. Daardoor liggen heel wat van mijn aandachtspunten op het politieke en overheidsvlak.

In de eerste plaats proberen we dingen te

doen die op een of andere manier een inbedding kunnen vinden in de bestaande toestand, zodat ze de kans hebben om te blijven bestaan. We hebben een aantal keuzes gemaakt die toch wel verschillen van Antwerpen en Brussel als culturele hoofdsteden. Zo hebben we bijvoorbeeld geen programmamedewerkers per discipline aangetrokken. Wij hebben gekozen voor een 'uitdendend' team, voor mensen die algemeen moeten werken en die dus ook moeten samenwerken. Het is de bedoeling om geïntegreerd te werken – ik kijk dit niet af van minister Anciaux. We proberen de dingen niet naast elkaar te zetten maar op elkaar te laten inwerken. Het gaat om een oude stad, dus zullen we zeker klassieke tentoonstellingen organiseren, maar in zo'n klassieke tentoonstelling zullen ook hedendaagse elementen opgenomen worden. Brugge is geen stad die zich zwaar moet profileren met hedendaagse kunst, maar die hedendaagse kunst moet wel als een permanent gegeven in de stad aanwezig zijn. Dat is onze keuze; we zullen zien of het lukt. Bezoekers komen af op het imago van de stad; het zou prettig zijn indien ze zouden vaststellen dat dat imago klopt, maar dat er nog méér is, dat die stad ook een hedendaagse invulling kan krijgen. Dat zal bijvoorbeeld al op zeer dominante wijze gebeuren door de nieuwe concertzaal. Die wordt opgetrokken op de plek waar men de stad binnenkomt. Op zeer symbolische wijze gaat het imago van Brugge zich daar vervolledigen, want naast de klassieke torens van het Belfort, van de Onze-Lieve-Vrouwkerk en de Sint-Salvatorkerk, zal er binnenkort een vierde – moderne – toren verrijzen bij het binnenkomen van de stad.

Een culturele hoofdstad heeft altijd met een tijdstip en met een plaats te maken. Antwerpen '93 was betekenisvol omdat het, achteraf beschouwd, het slotmoment was van de beweging in de kunsten in de jaren '80. 2002 is een heel andere periode, die nog voor ons ligt en waarvan we dus niet precies weten wat ze inhoudt, maar de kunst heeft niet meer dezelfde functie en betekenis die ze toen had. Ook haar maatschappelijk draagvlak is veranderd. Wij proberen er in Brugge een beetje voor te zorgen dat de kunsten een geïntegreerd deel gaan uitmaken van de stad. Het meest bepalende element is natuurlijk de identiteit van de stad waarin je een cultureel jaar opzet. Je kan dus wel het werk van de andere culturele hoofdsteden bekijken, maar er is geen enkele stad die model kan staan voor een andere.